Odpowiadamy Dziennikowi Polskiemu w sprawie referendum

2014-05-06

W artykule zamieszczonym w Dzienniku Polskim w dniu 17 kwietnia br zatytułowanym „Przy referendum mogą pracować bezdomni, ale studenci już nie" zawarto nieprawdziwe informacje i wynikające z nich oceny dotyczące referendum lokalnego wyznaczonego na dzień 25 maja 2014 roku wymagające sprostowania:

Nie ma żadnych podstaw do twierdzenie, *„że magistrat utrudnia przygotowania do referendum”.* Nie jest prawdą, że *„werbowania chętnych nie ułatwiają urzędnicy, którzy uznali, że pracy w komisjach nie mogą podjąć studenci zameldowania w akademikach”.* Nie jest prawdą, że *„urzędnicy robią wszystko, aby zaszkodzić referendum”* oraz, że *„działania urzędników mogą znacznie opóźnić i utrudnić kampanię referendalną”.* Nie jest prawdą, że *„magistrat zamierzał zwrócić się do Regionalnej Izby Obrachunkowej z pytaniem, czy z budżetu miasta mogą być wydawane pieniądze na organizację kampanii informacyjnej przed referendum”.*

Wyjaśnić należy, że czynności Urzędu Miasta wynikające z wyznaczonego na dzień 25 maja 2014 referendum wynikają z przepisów prawa, w tym w szczególności zawartych w ustawie z dnia 15 września o referendum lokalnym. Ustawa ta m.in. wprowadza szczególne ograniczenia odnośnie finansowania i prowadzenia kampanii referendalnej (min. art. 29, art. 43, art. 43a). Ustawa przewiduje szczególny tryb dla ochrony prawdziwości kampanii referendalnej (art. 35 i nast.) i zawiera także przepisy dotyczące prasy i dziennikarzy (art. 36 i 37). W ustawie zawarte są przepisy karne (rozdział 9), rozwinięte w rozdziale XXXI kodeksu karnego - „Przestępstwa przeciwko wyborom i referendum” . Naruszenie przepisów ustawy, które mogło mieć istotny wpływ na wynik referendum może prowadzić do orzeczenia przez sąd (na wniosek „każdego uprawnionego do wzięcia w nim udziału”) o nieważności referendum i w konsekwencji konieczności ponownego przeprowadzenia referendum (art. 66).

Przepisy ustawy o referendum lokalnym (trudne i w wielu miejscach niejednoznaczne) nie są stosowane często a ich znajomość nie jest powszechna. Po części usprawiedliwia to formułowanie uproszczonych ocen. Poniżej przedstawiono zasadnicze fakty i działania zaprzeczające postawionej tezie głównej, „że magistrat utrudnia przygotowania do referendum” i pozostałym wymienionym stwierdzeniom z artykułu:

1) Od dnia 2 kwietnia działa złożony z pracowników Urzędu Miasta Zespół ds. referendum miejskiego (Polecenie służbowe Prezydenta Miasta 6/2014). Ze względu na tryb w jakim zarządzono referendum i wyznaczone terminy konieczne stało się równolegle (i oddzielne - zgodnie z oczekiwaniem PKW i Państwowego Biura Wyborczego) zorganizowanie zespołów ds. przygotowania wyborów zarządzonych na ten sam dzień.

2) W dniu 3 kwietnia br. Prezydent Miasta wystąpił do Przewodniczącego o niezwłoczne powołanie Miejskiej Komisji Wyborczej (powołanie jej w terminie granicznym przewidzianym w pierwotnej uchwale Rady Miasta rzeczywiście uniemożliwiłoby przeprowadzenie referendum)

3) Niezwłocznie podjęto działania informacyjne związane z referendum (i nigdy w tym zakresie nie

przewidywano wystąpień do Regionalnej Izby Obrachunkowej). W szczególności rozplakatowano uchwały Rady Miasta (dwukrotnie, ze względu na wprowadzone zmiany) oraz uruchomiono zakładkę informacyjną w BIP. Odrębnym zagadnieniem jest finansowanie kampanii referendalnej, co podlega ustawowym ograniczeniom. Zaznaczyć należy, że Rada Miasta dotąd nie wystąpiła do Prezydenta Miasta o podjęcie jakichkolwiek działań związanych z kampanią referendalną.

4) W dniu 8 kwietnia br. Prezydent Miasta przyjął Zarządzenie (i proj. uchwały Rady Miasta) w sprawie przeznaczenia z budżetu miasta kwoty 1 300 000 z przeznaczeniem na wydatki związane z organizacją referendum. Uchwała ta została przyjęta przez Radę Miasta w dniu 9 kwietnia.

5) W dniu 9 kwietnia br. Prezydent Miasta poinformował Przewodniczącego Rady o istotnych wadach w podjętej uchwale w sprawie referendum, co doprowadziło do jej zmiany – w trybie pilnym – na sesji w dniu 9 kwietnia.

6) Na dzień 15 kwietnia Prezydent Miasta zwołał pierwsze posiedzenie Miejskiej Komisji ds. referendum, która przyjęła 6 uchwał (przygotowanych jako materiały robocze przez Urząd Miasta Krakowa), nie wnosząc do nich uwag (m.in. zasady powoływania komisji wyborczych i zarządzenie druku kart)

7) W dniu 17 kwietnia odbyło się kolejne posiedzenie Zespołu ds. referendum miejskiego (Polecenie służbowe Prezydenta Miasta 6/2014), na którym oceniono stan przygotowań do przeprowadzenia referendum, jako zgodny z przyjętym harmonogramem.

Referendum lokalne ma niezwykle doniosłą rangę ustrojową (art. 170 Konstytucji, art. 11 ustawy o samorządzie gminnym). Przyjmuje się, że mieszkańcy działając w trybie referendum zastępują organ stanowiący – Radę Miasta Krakowa. Po spełnieniu przesłanek ustawowych (wynik rozstrzygający) w sprawie poddanej pod referendum „właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego niezwłocznie podejmie czynności w celu jej realizacji”(art. 65).

Referendum jest także złożonym przedsięwzięciem organizacyjnym, trudniejszym ze względu na równoległe wybory do Europarlamentu. **Zarzuty o utrudnianiu, szkodzeniu, opóźnianiu przez pracowników Urzędu Miasta Karkowa jakichkolwiek czynności związanych z referendum są pozbawione podstaw i stanowią informację nieprawdziwą. Dopuszczenie się tego rodzaju działań przez pracownika samorządowego, niezależnie od odpowiedzialności dyscyplinarnej, mogłoby uzasadniać popełnienie przestępstwa o czym każdy posiadający w tym zakresie wiedzę winien zawiadomić właściwe organy.**

Filip Szatanik

Zastępca Dyrektora ds. Informacji, Turystyki i Promocji Miasta

Urząd Miasta Krakowa